

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Ingrid Põldoja

TALLINNA RAHVUSVAHELINE FESTIVAL JAZZKAAR 2012

Lõputöö

Juhendaja: Marju Mäger,
kultuurikorralduse lektor

Kaitsmisele lubatud

Viljandi 2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. MTÜ JAZZKAARE SÕPRADE ÜHING	5
1.1. Organisatsiooni kirjeldus ja ajalugu	5
1.2. Missioon ja eesmärgid	6
1.3. Sihtgrupid ja turundus	7
1.4. Partnerid.....	8
1.5. Sotsiaal-majanduslik mõju	10
1.6. Meeskond.....	11
2. TALLINNA RAHVUSVAHELINE FESTIVAL JAZZKAAR 2012.....	13
2.1. Festivali eelarve.....	14
2.2. Programm	18
2.4. Ettevalmistamine	19
2.5. Autori tööülesanded festivali ajal.....	25
3. ENESEREFLEKSIION	29
KOKKUVÕTE	32
KASUTATUD KIRJANDUS.....	33
LISAD	35
Lisa 1 Jazzkaar 2012 kava Tallinnas	35
Lisa 2 Jazzkaar 2012 eelarve ja selle täitmine.....	37
Lisa 3 Jazzkaar 2012 logistikagraafik	39
Lisa 4 Jazzkaar 2012 visuaal	40
Lisa 5 Jazzkaar 2012 kommunikatsiooni- ja meediaplaan	41
Lisa 6 Jazzkaar 2012 kajastused meedias.....	43
SUMMARY.....	46

SISSEJUHATUS

Minu loov-praktiline lõputöö oli Tallinna Rahvusvahelise Festivali Jazzkaar 2012 korraldamine. Festival toimus 23. korda ning põhiosas spetsiaalselt selleks püstitatud Merepaviljonis Tallinna Sadama aladel. Jazzkaare 68 kontserti leidsid aset vahemikus 20. – 29. aprill 2012 ning nendel esinesid muusikud 16 maalt. Kontserte külastas 14 000 inimest ning festivali märksõnadeks olid uus eesti ja euroopa džässmuusika, uued kontserdipaigad, tihedam suhe linnarahvaga ja oma kuulajatega.

Tallinna Rahvusvahelist Festivali Jazzkaar korraldab MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühing (Jazzkaar), kes lisaks aprillikuisele suurfestivalile korraldab detsembris ka festivali Jõulujazz ning sügisest ja talvist kontserdihooaega – kokku umbes 100 kontserti aastas. Jazzkaar on keskendunud nii kvaliteetse muusika- ja kontserdielamuse pakkumisele kui kuulajate harimisele ja kasvatamisele. Organisatsiooni eesmärk on võimaldada kõigil huvilistel “hoida kätt” tänase džassi pulsil, olla kursis džassi tippesinejate muusikaga ja uute suundadega. Eesti muusikute jaoks on Jazzkaare korraldatavad kontserdid saanud esinduslavaks, kus esitletakse oma parimaid ja uusimaid projekte – festivalidel kõlavatest projektidest leitakse tihti nii kohalikke kui välismaiseid partnereid, kellega koostöö jätkub ka aastate möödudes. Festivali korraldamise ja läbiviimisega seotud tegevustes osaledes omandavad uusi kogemusi paljud noored vabatahtlikud.

2012. aasta festivali toimumise ajaks olin Jazzkaarega seotud olnud veidi üle kuue aasta – esimese aasta vabatahtlikuna ning alates 2007. aasta veebruarist palgatöötajana. Usun, et olen nende aastate jooksul näinud nii helgemaid hetki kui ka seda, mida võiks nimetada “kultuurikorralduse pahupooleks”. Igal juhul olen omandanud kultuurikorralduse kontekstis väga olulisi oskusi ning tänu tööle usun end võrdlemisi hästi orienteeruvat ka Eesti üldisel kultuurimaastikul. Festivali

Jazzkaar 2012 ettevalmistamise ja läbiviimise raames tegelesin peamiselt artistidega seotud tegevustega, kõige kontserdipiletitesse puutuvaga ning vabatahtlike koordineerimisega.

Töö jaguneb kolmeks peatükiks. Esimeses peatükis keskendun Jazzkaare Sõprade Ühingu kui organisatsiooni analüüsile, muuhulgas käsitlen üldist kultuurikonteksti, millesse organisatsioon kuulub, organisatsiooni arengut ja selle planeerimist, koostööd ja partnereid, aga ka organisatsiooni struktuuri. Teises peatükis kirjeldan Tallinna Rahvusvahelise Festivali Jazzkaar 2012 ettevalmistustöid ja toimumist, sealhulgas festivali eelarvet, programmi ning autori tööülesandeid. Kolmas peatükk on eneserefleksioon, milles hindan oma puudusi ja oskusi kultuurikorraldajana festivali Jazzkaar 2012 kontekstis.

Tahaksin tänada oma häid kolleege, ilma kelleleta ei oleks võimalik Tallinna Rahvusvahelist Festivali Jazzkaar korraldada: Anne Erm, Anu Luik, Marju Kask, Eva Saar, Krista Tramberg ja Epp Mitt ning muidugi kõiki toredaid vabatahtlikke.

1. MTÜ JAZZKAARE SÕPRADE ÜHING

1.1. Organisatsiooni kirjeldus ja ajalugu

Tallinna Rahvusvahelist Festivali Jazzkaar korraldab MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühing, mis on asutatud 25. jaanuaril 1995, asutajaliikmeid 35. Ühing on vabatahtlikkuse alusel muusikuid ja muusikahuvilisi ühendav mittetulundusühing, mille põhieesmärgiks on džässmuusika edendamine ja populariseerimine. Ühingul on põhikirjaline õigus korraldada Tallinna Rahvusvahelist Festivali Jazzkaar; korraldada kontserte, töötube, seminare, konverentse; toetada muusikute täiendõpet; kirjastada muusikat propageerivaid publikatsioone; korraldada heategevuslikke tuluüritusi. (MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingu põhikiri 1995)

Täna sel päeval korraldab MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühing igal aastal 100 kontserti, mida külastab keskmiselt 25 000 muusikasõpra. Rahvusvaheliselt tuntuim on aprillikuine suurfestival **Jazzkaar**, mis oma poolesaja kontserdiga on Baltikumi suurim džässifestival ja ühtlasi Tallinna ja Eesti üks erakordsemaid muusikaüritusi. Alates 1996. aasta detsembrist korraldab Jazzkaar paarikümne kontserdiga festivali **Jõulujazz**. Augustist märtsini toimuvad **Sügis-** ja **Talvejazzi** hooegade kontserdid eesti ja välisartistide osalusel. Jazzkaar, Jõulujazz ja Jazzkaare hooegade kontserdid on oluline osa Tallinna mitmekesisest kontserdielust, mis on adresseeritud nii kohalikele kuulajatele kui ka turistidele. Jazzkaar produtseerib koostöös Eesti Jazzliiduga ka **Tallinn Music Week**'i raames džässi *showcase*'i ning **Tallinna Merepäevade** raames Jazziala. (Jazzkaare Sõprade Ühingu taotlus... 2012)

Jazzkaar on algatanud Jazzikuu Aprilli (*Jazz Appreciation Month*) tähistamise Eestis, mille tähistamisega on liitunud üle 40 riigi maailmas ning mille raames jõuab džäss koolidesse ning pannakse kokku ka uusi projekte. Jazzkaare initsiatiivil on asutatud Elioni Jazziauhind (alates 2013.

aastast Danske Jazziauhind) ja noore muusiku preemia tunnustamaks meie tublimaid džässmuusikuid. 2011. aastal lisandus eelnimetatud auhindadele Jazziedendaja auhind. 24 aasta jooksul on Jazzkaare festivalidel esinenud enam kui 3700 muusikut 60 riigist, nende seas arvukalt nii maailma džässitippe kui ka uusi eredaid talente. Jazzkaare korraldatud kontsertide toimumiseks annavad oma panuse üle 100 vabatahtliku, lisaks annab Jazzkaar kontsertide ja festivalide ajal tööd heli- ja valgusfirmadele, kujundajatele, trükkijatele jne. (Jazzkaare Sõprade Ühingu taotlus... 2012)

1.2. Missioon ja eesmärgid

Ettevõtte missioon on ettevõtte kõikehõlmav, ühendav, aga ka juhtiv idee; ettevõtte eksistentsi juhtmõte – kuidas, kelle ja milliseid vajadusi pikas perspektiivis rahuldatakse. Missioonist tulenevad eesmärgid peavad olema juhitavad, realistlikud, defineeritavad, mõõdetavad ning liigendatavad. (Mets 2005, lk 30 – 38)

Kasumit mittetaotleva kultuuriorganisatsiooni missiooniks on reeglina kunstniku poolt loodud kunsti esitamine (Kolb 2005, lk 10).

Jazzkaare Sõprade Ühingu peamine tegevusala on kontsertide korraldamine. Põhikirjaliselt on ühingu eesmärkideks (1995):

- 1) Eesti džässi, *bluesi* ja improvisatsioonilise muusika harmooniline arendamine;
- 2) Eesti džässmuusika ja -muusikute tutvustamine Eestis ja maailmas;
- 3) džässmuusikute loominguliste projektide toetamine;
- 4) maailma džässi tutvustamine eesti kuulajale;
- 5) rahvusvaheliste kontaktide arendamine kasutades Jazzkaare ülemaailmseid sidemeid;
- 6) informatsiooni vahendamine.

MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingu eesmärgid ei ole põhikirja vastuvõtmisest alates oluliselt muutunud. Missiooni ega visiooni pole eraldi sõnastada püütud, samuti puudub konkreetne dokumenteeritud arengukava. Küll aga annavad mittetulundusühingu põhikirjalised eesmärgid hästi edasi Kolbi defineeritud kultuuriettevõtte missiooni sisu.

Organisatsioonis töötab aastaringselt maksimaalselt viis töötajat, kes kõik osalevad aktiivselt organisatsiooni tuleviku planeerimises ning seega on edasised arengusuunad organisatsioonisiseselt võrdlemisi selged. Kuna organisatsiooni rahastamine on peamiselt projektipõhine ning sõltub suures osas riiklikest ja omavalitsuse toetustest, võib nii arenguplaane kui missiooni välja lugeda ka kõikidest taotlustest, mida aasta jooksul esitatakse erinevatele välis- ja kohalikele organisatsioonidele ja institutsioonidele kokku ligi poolsada. Välises kommunikatsioonis tõstetakse alati esile nii kunstilise kui korraldusliku kõrge taseme hoidmist ja edendamist, maailmatasemel artistide ja Eesti džässiparemi jõudmist publikuni ning noorte džässialase hariduse ja harituse toetamist.

1.3. Sihtgrupid ja turundus

Kultuuriorganisatsiooni eesmärk on viia oma kunstitoode võimalikult paljude erinevatest ühiskonnaklassidest pärit inimesteni. Sotsiaalsete, kultuuriliste ja psühholoogiliste tegurite tõttu kalduvad kultuuripubliku tänapäeval moodustama kõrgematest ühiskonnaklassidest pärit, kõrgema sissetulekuga ja vanemad ning hea hariduse saanud inimesed. Kuna tüüpiline kunstipublik esindab vaid üht osa ühiskonnast, on kultuuriorganisatsioonide jaoks oluline kasutada turu segmenteerimist ning määratleda oma sihtgrupid. (Kolb 2005, lk 89 – 91)

Jazzkaare Sõprade Ühing on oma sihtgrupi määranud järgmiselt (Jazzkaare tutvustus... 2012):

- Jazzkaare põhipublik on 16 – 65-aastased muusikasõbrad.
- Enam kui 50% kuulajatest on 25 – 45-aastased.
- Keskmise Jazzkaare külaline kulutab tavapärasest enam kultuurisündmuste tarbimisele.

Lähtuvalt põhikirjalistest eesmärkidest pöörab Jazzkaar suurt tähelepanu ka laste ja noorte kaasamisele – selleks on programmis spetsiaalsed lastekontserdid; grüpihinnaga piletite pakkumisi tehakse koolilastele läbi Muusikaõpetajate Liidu; Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli õpilastele ja õppejõududele kehtivad erihinnaga sooduspiletid; programmi kuuluv linnaruumiprojekt, kus muusikud esinevad ootamatutes kohtades tänavatel, ühistranspordis, parkides ja mujal lubab noortel, kelle rahakott seda muidu ei võimaldaks või kellel pole motivatsiooni kontsertidele kohale tulla, siiski muusikasündmustest tasuta osa saada.

Tallinna Rahvusvahelise Festivali Jazzkaar raames läbi viidavate turundustegevuste hulka kuuluvad: reklaamiplaanide koostamine, kanalite valik; reklaamide planeerimine ja tellimine, tähtajatamine; meediakokkulepete sõlmimine; kujunduste planeerimine, tellimine, kinnitamine, edastamine; trükiste planeerimine, tellimine, kujundamine, trükkimine; eraldi projektina programmiraamatu koostamine; esinejatutvustuste koostamine ja toimetamine; pressitekstide koostamine ja toimetamine; raadioreklaamide valmistamine; telereklaamide materjalide valik ja tellimine. Turunduskanaliteks on kõikvõimalikud ajalehed, ajakirjad, televisioon, raadio.

Lisaks sellele toimub aktiivselt ka internetiturundus, kus peamisteks kanaliteks on Jazzkaare koduleht, klientide meilinglistid, tasuta üritusi sisestada lubavad veebilehed nagu kuhuminna.ee, kultuuri.net, culture.ee, kuhuminna.tallinn.ee ning sotsiaalmeedia nagu Facebook, Twitter, Myspace, kus on nähtav nii sündmuste kalender, operatiivsed uudised, piletiloosid, pildid, videod ja muu, samuti Piletilevi ning Ticketpro kodulehed. Täpne turundustegevuste plaan festivali ajal on ära toodud Lisas 5.

1.4. Partnerid

Seoses kontsertkorraldusega on Jazzkaarel sidemed paarisaja mäenedžmendi, agentuuri ja festivaliga. Festivalikorraldajad seisavad tihti oma muusikasündmuste programme kokku pannes vajaduse ees lisada kavasid midagi uut ja värsket, pakkumaks ennenägematute muusikakoosluste esitlemise näol publikule senisest erinevaid kontserdielamusi ja emotsioone. Sellistel puhkudel pööratakse tihti naabermaade festivalikorraldajate poole, kes oskavad esinema soovitada muuhulgas oma maal tegutsevate muusikute koosseise, andes sellega omapoolse garantii kollektiivi tasemele. Nii teeb Jazzkaar tihedat koostööd Läti (Rigas Ritmi), Leedu (Kaunas Jazz) ja Soome (April Jazz) festivalidega. Kuna kõik nimetatud festivalid toimuvad aprilli lõpus – mai alguses, on koostöö võrdlemisi tihe – ühiste jõududega kinnitatakse kava, võetakse välisartistidelt pakkumisi ning peetakse läbirääkimisi tuntumate artistide esindajatega; lepatakse kokku esinemiskuupäevades erinevatel festivalidel, mis võimaldavad kindlustada artistidele nii logistiliselt kui ajaliselt loogilise Põhja- ja Baltimaade turnee. See omakorda võimaldab jagada transpordikuluseid ning saada allahindlust artistide honoraridest. Ühtlasi on taoline koostöö hea võimalus hoida regiooni festivalide kunstilist taset ühtlaselt kõrgena. Tihe on koostöö ka saatkondade ja välis-

institutsioonidega, tänu kelle rahastusele on võimalik esinema kutsuda selliseid artiste, keda muidu poleks ühel või teisel põhjusel võimalik Eestis näha. Välissaatkondade jaoks on see võimalus tutvustada oma maa muusikuid, jättes kontsertide korraldus- ja turundusliku poole professionaalide kanda.

Kohalikul tasandil on Jazzkaare heaks pikaajaliseks koostööpartneriks Eesti Jazzliit, kellega koostöös kutsutakse esinema ning meistriklasse andma oma ala tippmuusikuid ja -pedagooge, samuti korraldatakse koos suuremaid muusika- ja muid projekte, näiteks 2011. aasta septembris Europe Jazz Networki aastakohtumise raames peetud kahepäevast *showcase*-festivali Tallinn Jazz Weekend. Hea koostöö seob Jazzkaart ka Eesti Kontserdi, MusicCase'i ja mitmete teiste kontserdikorraldajatega. Meistriklasse võõrustatakse tihti koostöös Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ning Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooliga.

Lisaks teistele kontserdi- ja festivalikorraldajatele seob Jazzkaart hea koostöö ka oma sponsoritega. Jazzkaare suurimad toetajad 2012. aastal olid kuldsponsor Elion, Eesti Kultuurkapital ja Tallinna linn. Peasponsorid olid Eesti Päevaleht, ERGO ja My City Hotel, 2012. aasta aastasponsorid olid Aktaprint, Estonian Air, Tallink, Lavazza ja Info-Auto. Jätkuvalt on headeks partneriteks Piletilevi, Klassikaraadio, Eesti Autorite Ühing, RGB Baltic, Clazz ja paljud institutsioonid.

2012. aasta aprillis anti koos pikaajalise kuld sponsori Elioniga kuuendat korda välja Elioni Jazziauhind, mille eesmärk on laiemalt tunnustada Eesti aktiivsemaid, professionaalsemaid ja loominguliselt tegusamaid džässmuusikuid. Elioni Jazziauhinna on pälvinud Jaak Sooäär (2007), Tanel Ruben (2008), Siim Aimla (2009), Raivo Tafenau (2010), Kristjan Randalu (2011) ja Villu Veski (2012). Peasponsor ERGOga korraldatakse ERGO Jazz Sessioni kontserte, mille eesmärgiks on tutvustada eesti publikule Saksa noort džässi. 2012. aasta Jazzkaarel toimus kontsertsarja kaheteistkümmes kontsert, kus astus üles samal aastal Saksa parimaks džässansambliks tunnistatud Tingvall Trio. Koostöös Klassikaraadioga salvestatakse või kantakse otse-eetris aasta jooksul üle paarteist kontserti. Eesti Raadio arhiivis on rohkem kui 200 tundi väärtuslikke festivali salvestisi ja umbes 40 tundi materjali leidub Eesti Televisiooni arhiivis.

1.5. Sotsiaal-majanduslik mõju

Eestis toimuvad igal aastal sajad kultuuri- ja spordisündmused, mille korraldamine tõstab regiooni mainet, edendab turismi ja toob otsest kasu regiooni ettevõtetele ja asutustele. Eesti Konjunkturiinstituudi uuringu andmetel andis 2007. aastal loomemajanduse sektor Eestis 3% SKP-st ja seal töötas 4,3% töötavast rahvastikust. Majanduslik mõju, mida loomemajandus, kultuur ja sport ühiskonnale tähendavad, on siiski palju ulatuslikum, kui see otseselt mõõdetav lisandväärtus. Kultuuri- ja spordiüritused on valdkond, kus läbi ürituste korraldamise tekib oluline nõudlus ka ümbritsevas turismi-, teenindus-, toitlustus-, majutus-, kaubandus- ja transpordisektoris. (Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste... 2012, lk 118)

Jazzkaar on maailma džässiringkondades hästi tuntud, seda eelkõige tänu esinejatele, kes kiidavad festivali kunstilist taset ja korraldust; samuti välisajakirjanikele, kes kirjutavad Jazzkaarest mainekates džässiajakirjades ja -portaalides; kontserdiülekannetele, mis Klassikaraadio vahendusel jõuavad Euroopa Ringhäälingute Ühenduse (*European Broadcasting Union* ehk EBU) džässihooaja kavadesse paarikümnes riigis jne. Jazzkaare festivali kontsertide salvestisi on jõudnud heliplaatidele USA-s ja Jaapanis. Jazzkaart ja Jõulujazzi on läbi aastate külastanud ja kajastanud USA, vene, norra, suurbritannia, prantsuse, itaalia, soome, serbia, hispaania, läti jt ajakirjanikud. Jazzkaart on tutvustatud rahvusvahelistes džässiportaalides nagu All About Jazz, Jazz.ru jne. Eelmainitu mängib rolli nii festivali väliskülastuste arvu suures kui tõstab Tallinna ja Eesti tuntust muusikahuviliste turistide seas. Nii annab festival oma panuse Tallinna turismitööstusesse. (Jazzkaare Sõprade Ühingu taotlus... 2012)

Lisaks turismitööstuse ergutamisele annab Jazzkaar festivalide ja kontsertide eel ja ajal tööd erinevatele heli- ja valgusfirmadele, transpordiga tegelevatele ettevõtetele, kujundajatele, trükikodadele, majutus- ja toitlustusasutustele. Festivali korraldamisele aitavad kaasa ka üle 100 vabatahtliku.

Kuna Jazzkaare egiidi all toimub põhifestivali ajal aprillis kontserte ka Tallinnast väljaspool, on oluline ka festivali laiem, regionaalne mõju, tänu millele kaasates kohalikke ettevõtteid ja omavalitsusi muutuvad väiksemad piirkonnad atraktiivsemaks, paraneb kohalik elukeskkond ning edeneb kultuurielu.

1.6. Meeskond

Organisatsioonis töötas 2012. aasta kevade seisuga seitse inimest:

- kunstiline juht
- tegevjuhi kt, produtsent
- turundusjuht
- produtsent
- tehniline juht
- raamatupidaja (0,2 koormusega)
- projekti juht

Perens kirjutab, et inimesed on motiveeritud siis, kui nad saavad kaasa lüüa ja abi osutada mingi tähtsa probleemi lahendamisel (2001, lk 50). Kuna organisatsioonis töötab vähe inimesi, kes peavad ühisel jõul hakkama saama suure ürituse korraldamisega, on kõik töötajad vastavalt sellele kriteeriumile kõrgelt motiveeritud. Töö iseloomust sõltuvalt on tegu küllaltki demokraatial baseeruva ning paindliku loomuga organisatsiooniga. Kuigi nii väikese organisatsiooni puhul on keeruline omistada inimestele liiga konkreetseid ametinimetusi või ülesandeid, on siiski välja kujunenud teatud valdkonnad, millega kindlasti tegeleb pigem üks või teine töötaja.

Struktuuri poolest meenutab Jazzkaare Sõprade Ühing pigem sektororganisatsiooni, kuigi juhtimine on pigem horisontaalse iseloomuga – kõik suured ja olulised, väljaspoole igapäevatoimetusi jäävad otsused arutatakse kollektiivselt läbi (Perens 2001, lk 15). Kõik organisatsiooni liikmed on informeeritud jooksvatest küsimustest, vajadusel toimuvad koosolekud üldjuhul mitteformaalses vormis. Informatsioonivahetus toimub eelkõige verbaalselt otsesuhtluses ning suures osas ka elektrooniliselt. Kõikide kontoritöötajate kohustuste hulka kuulub lisaks kontori-tundidele ka kontsertidel kohal olemine ning publiku või artistide tehniline teenindamine, seega üritatakse

võimalikult palju vastu tulla vabama tööaja osas. Kuna teha on palju ning kõigega on koguaeg kiire, ei jää sisuliseks analüüsiks palju aega – nii on normiks adekvaatne ja hästi tehtud töö.

Mitmeid teenuseid ostab Jazzkaar sisse, näiteks kasutatakse professionaalide abi trükiste, trüki- ja tele- ja audioreklaamide valmistamisel; kontserte teenindavad professionaalsed heli- ja valgustehnilisi teenuseid pakkuvad firmad.

Lisaks põhikohaga kontoritöötajatele ja sisseostetud teenusepakkujatele on Jazzkaarega seotud ka üle 100 vabatahtliku. Vabatahtlikud jaotuvad tinglikult viite rühma:

- 1) publikuala teenindajad – kontserdipäevadel piletimüüjad, piletikontrollid, garderoobi-töötajad, CDde ja muu kauba müüjad, infotöötajad, saalitöötajad;
- 2) välisartistide saatjad;
- 3) toitude toimetajate meeskond – esinejate toitude toimetamine vastavalt lepingus sätestatule, n-ö elementaarne külalishärra;
- 4) tehniline ja transpordimeeskond – (peamiselt meesrahvad) autojuhid, tehniliste teenindajate abilisid tehnika ülesehitusel ja mahavõtul;
- 5) veebireporterite ja -fotograafide meeskond – fotograafid, veebireporterid ja -toimetajad.

Viimastel aastatel on mitmed Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia tudengid avastanud Jazzkaare nii praktikabaasina kui pakkunud ennast ka vabatahtlikeks. Kuna enamik Jazzkaare kontoritöötajatest on alustanud justnimelt vabatahtlikena, nii on loodetavasti ka tulevikus just praktikantide ja vabatahtlike seast järelkasvu oodata.

2. TALLINNA RAHVUSVAHELINE FESTIVAL JAZZKAAR 2012

23. korda toimunud Tallinna Rahvusvaheline Festival Jazzkaar 2012 kontserdid toimusid 20. – 29. aprillini Tallinnas, Haapsalus, Otepääl, Pärnus, Tartus, Suure-Jaanis, Viljandis, Kärddlas, Elvas, Kuressaares, Valgas, Jõhvis, Keilas, Sakus, Raplas ning Narvas. Esinesid muusikud 16 maalt, kes andsid kokku 68 kontserti. Jazzkaare kontserte Tallinnas külastas 14 000 inimest, linnaruumis esinevate ansamblite ülesastumistest sai hinnanguliselt osa 3000 inimest. Väljaspool Tallinna kuulas Jazzkaare kontserte samuti 3000 inimest. Festivali märksõnadeks olid uus eesti ja euroopa džässmuusika, uued kontserdipaigad, tihedam suhe linnarahvaga ja oma kuulajatega. (Jazzkaare Sõprade Ühingu aruanne Tallinna..., 2013)

23. Tallinna Rahvusvahelise Festivali Jazzkaar kodu oli 2012. aastal mere ääres Reisisadamas – spetsiaalselt festivali jaoks püstitatud Merepaviljonis. Alates endise festivalikeskuse Sakala Kultuurikeskuses kadumisest 2007. aastal on Jazzkaare suureks unistuseks festivalikeskuse taasloomine. Koostöös lavaehitus-, heli-, valgus- ja videotehnikalahendusi pakkuva firmaga RGB Baltic püstitati 1170 m² suurune paviljon, mis mahutab üle 1000 kuulaja. Kaarja katuse ja läbikumava klaasfassaadiga Merepaviljon koos publikuala, kohvikute, näituste ja selle ümber loodud keskkonnaga moodustas terviku, mis täitis Baltikumi suurima džässifestivali vajadusi.

Jazzkaare Merepaviljoni täpne asukoht Vanasadamas oli Admiraliteedi basseini ääres asuva Sadamaturu parkimisplatsil Kai ja Kuunari tänava nurgal, ametliku aadressiga Sadama 25/4. Paviljoni paigaldusega tegeles 10-liikmeline meeskond ligi nädala vältel. Selle komponentide transpordiks oli vaja viite veokit ja paigalduseks suurt kraanat.

Festivali toetasid Tallinna linn, Eesti Kultuurkapital, Kultuuriministeerium, välisinstitutsioonid ja kohalikud koostööpartnerid. Jazzkaare kuldsponsor oli Elion, peasponsorid Eesti Päevaleht ja ERGO, sponsorid lennupartner Estonian Air, Tallink, Info-Auto ja Aktaprint, festivali majutuspartner oli My City Hotel. Merepaviljoni partnerid olid RGB Baltic, Tallinna Sadam ning toitlustuspartner oli restoran ja džässiklubi Clazz.

Minu ülesanneteks festivali ettevalmistamise ja läbiviimise juures olid peamiselt esinejate transpordi- ja majutuse ettevalmistamine, sellele vastavalt logistikagraafiku koostamine, kohapealse piletimüügi organiseerimine ning publikuala vabatahtlike koordineerimine.

2.1. Festivali eelarve

Kunst ja kultuur on eluvaldkonnad, mis kuuluvad ühiskonnas n-ö „kulutajate“ hulka – humanistlike väärtuste kandjana ning uute ideede tutvustajana ei suuda kultuur end vastupidiselt meelelahutuslikule ehk kommertskultuurile üksnes kassatulust majandada. Ka Eesti rahvaarvu arvestades on ebatõenäoline eeldada, et kunst saaks eksisteerida vaid omateenitud vahendite arvel. (Kivilo 2006, lk 21)

Jazzkaare ja selletaoliste kultuuriorganisatsioonide rahastamine sõltub suurel määral riigist ja kohalikest omavalitsustest, kes nõuavad projektitaotluste kirjutamist ka sisuliselt sarnastele, juba aastaid toimunud sündmustele. Eesti Tuleviku-uuringute Instituudi ja Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituudi koostöös 2009. aastal valminud uuringu „Eesti loomemajanduse potentsiaal ja arenguks vajalikud riiklikud toetusmeetmed“ lõppraportis märgitakse samuti kehtiva süsteemi kitsaskohti (lk 131 – 132):

- projektipõhisus – toetussüsteemides domineeriv üksiktegevustepõhine toetamine, mis ei võimalda järjestikulistele ja pikaajalistele tegevustele toetust taotleda, mis tingib muuhulgas tagasilööke rahvusvahelise koostöö, aga ka ekspordi arendamisel;
- toetuste taotlemise keerukus – nii toetuse taotlemisprotsessi keerukus, bürokraatlikkus, kui toetuse saamisega seotud info raske kättesaadavus – mis tingimustel, milleks ja millise tugistruktuuri kaudu on võimalik taotleda;

- ligipääs rahastamisele – EASi ettevõtlustoetusmeetmete vähene paindlikkus, mis võimaldab rahastust saada tagantjärele ning samuti kasvule orienteerituse tingimuse sisaldumine rahastuse saamisel, omafinantseeringu suurt osatähtsuse nõue.

Seega on kultuuriorganisatsioonide rahastamine peamiselt projektipõhine, mis aga toob endaga kaasa teatava ebastabiilsuse ega võimalda jätkusuutlikku mudelit. Muuhulgas tekitab see kaadri volavuse ning teeb keeruliseks professionaalse meeskonna motiveerimise.

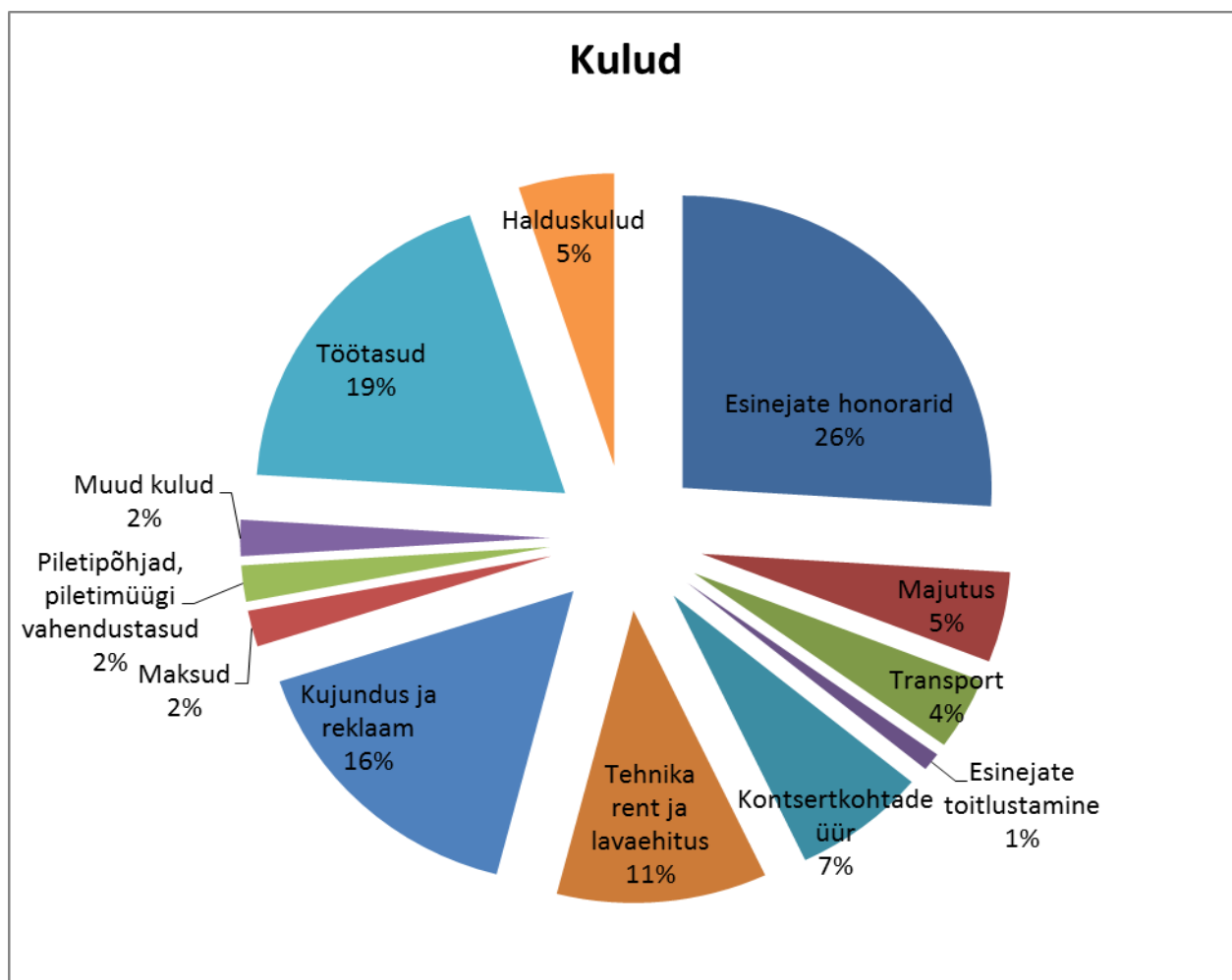
Lisaks riiklikele toetustele ootavad kultuuriorganisatsioonid abi eratoetustest, mille suurus sõltub nii traditsioonidest kui riigis kehtivast seadusandlusest. Eratoetuste osakaal mitteriiklike kultuuriorganisatsioonide, eriti festivalide puhul võib ulatuda kuni 50%. (Kivilo 2006, lk 21)

Võrreldes olukorraga enne majanduslangust on sponsortoetuste suurus ja kättesaadavus pea poole võrra vähenenud – osalt, kuna puuduvad riiklikud maksusoodustused eraettevõtjatele kultuuri rahastamisel, osalt ka Eesti väikese turu tõttu, kuid võib-olla enim metseenluse madala riikliku ning sotsiaalse väärtustamise tõttu. Keeruliseks teeb olukorra ka kultuurisündmuste piletite kõrge käibemaks, mis sunnib korraldajaid leidma lisarahastust. Jazzkaar 2012. aasta eelarve n-ö päästjaks ja tasakaalustajaks sai osa Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest saadud stipendiumist, sarnaselt 2011. aasta kultuuripealinn Tallinna sündmustega seotud lisarahastusega. Need olid aga ajutised lahendused ning ei toeta kultuuriorganisatsiooni rahastamise jätkusuutlikku mudeli loomist. Tänapäeval on põhiline lootus eelarvete tasakaalustamiseks ja tulude poolele lisaressursside hankimiseks kultuurikorraldaja loomumane nutikus.

Tallinna Rahvusvahelise Festivali Jazzkaar 2012 analüüsiv eelarve on pärit Jazzkaar Sõprade Ühingu aruandest Kultuuriministeeriumi programmile „Muusikafestivalid“ (2013). Eelarve kulude ja tulude pool on esitatud kahel joonisel (*Joonis 1* ja *2*). Kuluartiklid on tinglikult jaotatud kaheteistkümnesse suuremasse rühma, tuluartiklid üheksasse. Kulude osas arvestatakse töötasude ning halduskulude all terve aasta kulusid. Täpne eelarve on toodud ära Lisas 2.

Kulud

Nagu näha jooniselt 1, oli festivali kõige suurem kuluartikkel esinejate honorarid, mis moodustab 26% kogu eelarvest. Teiseks suuremaks kuluks olid terve aasta töötasud, vastavalt 19%. Kolmanda suurima osa neelas enda alla turundus – kujundused, reklaamid, trükitööd, dekoratsioonid jne. Üle kümnendiku eelarvest võttis enda alla kontsertkohtade üür ning kontserdipaikadesse vajaliku tehnika rent koos nõuetekohaste lavade ehitusega.

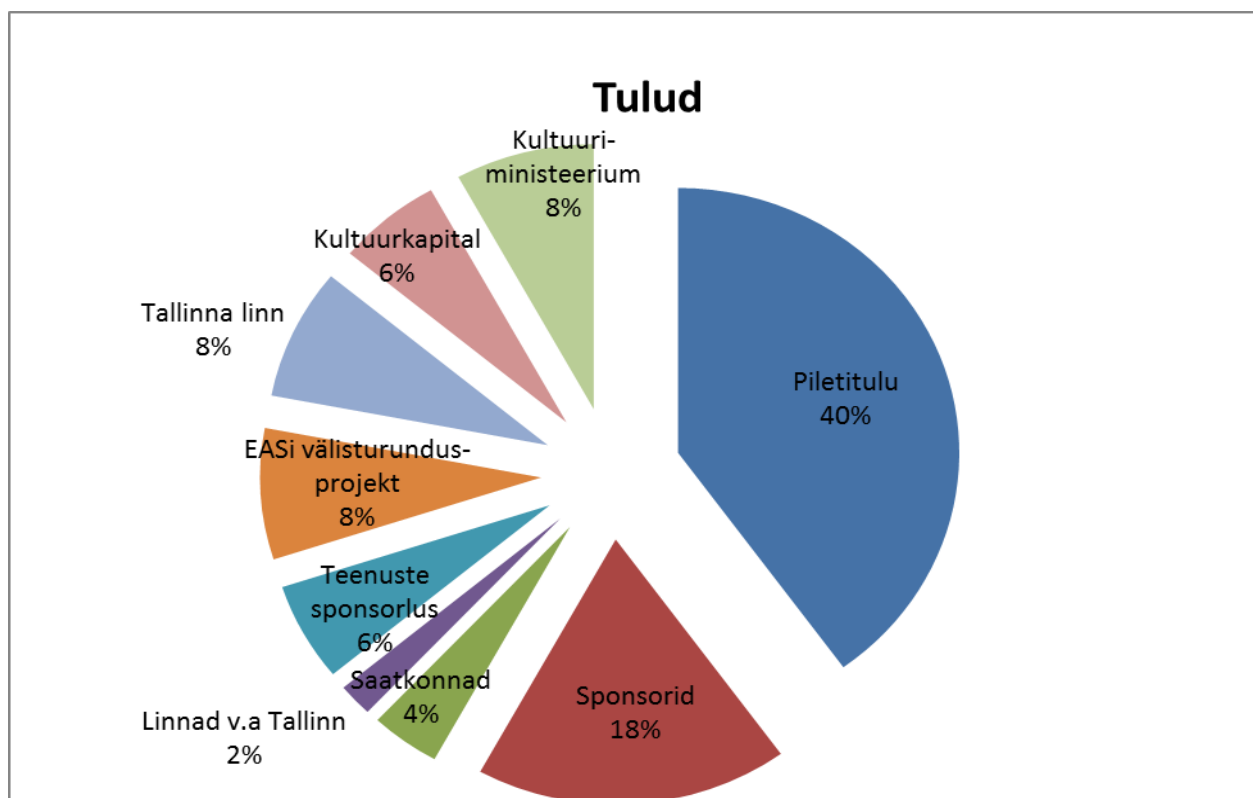
Joonis 1 Jazzkaar 2012 kulud

Esinejate majutus ja esinejate transport moodustasid kumbki ligikaudu 4% – 5% kogueelarvest, terve aasta peale minevad halduskulud 5%. Väikseim kuluartikkel antud jaotuses oli esinejate toitlustus 1%-ga, 2% piirimaile jäid kulud, mis on seotud piletimüügiga läbi Piletilevi ja Ticketpro kanalite – piletipõhjade tasu ning mõlema edasimüüja vahendustasud ning maksud. Kokku kulutas Jazzkaar festivali jooksul esinejate tasustamise ja vastuvõtmise peale üle kolmandiku kogueelarvest,

pool järelejäänust läks otseselt kontsertide korraldamisega seotud kuludele nagu reklaam, piletimüük ja tehnilised lahendused ning viimane osa, umbes neljandik kogusummast organisatsiooni haldamisele ja käimashoidmisele.

Tulud

Vastavalt joonisele 2 pärines suurim tulu festivali eelarves piletimüügist moodustades 40% kõikidest sissetulekutest. Järgnevad erasponsorid (rahalise toetusega); võrdsel tasemel olid 8%-ga nii Kultuuriministeerium kui Tallinna linna panused.

Joonis 2 Jazzkaar 2012 tulud

Kultuurkapitali toetus kattis ligikaudu 6% Jazzkaare tuludest, sama oluline osa oli ka eraettevõtjate teenuste sponsorlusel. Väiksema osa katsid välissaatkondade toetused oma maa artistide esinemise korraldamiseks ning väljaspool Tallinnat toimuvaid kontserte toetasid kohalikud omavalitsused umbes 2%-ga kogueelarvest. 2012. aastal õnnestus Jazzkaarel lülitada osa Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusest saadud väliturunduse stipendiumist festivali üldeelarvesse, seda vastavalt meetmes sätestatud „programmi täiustamise ja mitmekesistamise“ punktile. Tulusid kokku võttes võib näha,

et 40% neist olid pärit piletimüügist, umbes 24% eraettevõtjatelt, veidi alla poole kõikidest tuludest aga moodustasid riigi ja kohalike omavalitsuste toetused.

Võrreldes planeeritud eelarvega suurenes tegelik eelarve 2,6%, seda peamiselt lavaehituse ja turvateenuse arvelt – kuna festival toimus esmakordselt Merepaviljonis, tuli teha planeeritust suuremaid kulutusi Merepaviljoni lava ja tehniliste võimaluste parendamiseks, lisatehnika toomine ajutisse ehitisse tingis ühtlasi tõhusama turvateenuse vajaduse. Eelarvet tasakaalustas prognoositust suurem piletitulu ning suuremad toetused teistelt linnadelt ja saatkondadelt.

2.2. Programm

Tallinna Rahvusvahelise Festivali programmi hakatakse koostama kohe pärast eelmise festivali lõppu – mais. Kava lõplik kokkupanek toimub oktoobris-novembris ning viimased kinnitused saadakse uue aasta jaanuari lõpuks. Programmi koostamisega tegeleb peamiselt festivali kunstiline juht, kes otsustab festivalil esinejad, küll aga arvestab ta alati ka terve meeskonna arvamusega ning otsus, kas konkreetne artist kavasse lisada või milline peaks olema kava ülesehitus, võetakse vastu kollektiivselt.

Jazzkaar 2012 kava

2012. aasta festivali põhiprogrammi peaesinejad olid Jan Garbarek Group (Norra) koos India löökpillivirtuoosi Trilok Gurtuga (viimane andis Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis ka töötoa) Lizz Wright (USA) ning inglise klubiansambel The Brand New Heavies. Eesti muusikutest esinesid Oleg Pissarenko, Villu Veski – Tiit Kalluste NordicSounds koos külalistega, Joel Remmel trio, Raul Vaigla Aces of Basses, Duo Raivo Tafenau – Meelis Vind, Tõnis Mägi bluusikavaga, samuti pandi kokku galakontsert „Jazzis ainult tüdrukud“ Eesti tipplauljataridega. Ülimalt positiivset vastukaja said Tingvall Trio (Saksamaa) ja Rudresh Mahanthappa kvarteti (USA) kontserdid. Spetsiaalselt lastele mõeldud kontserdi andis Taani ansambel Djanzz. (vt Lisa 1)

Tasuta kontsertide päev leidis 2012. aastal aset Kalamajas, kus erinevates huvitavates ja ootamatutes paikades rõdudest Kalamaja pargini toimus kümme kontserti. Tallinna tänavatel, väljakutel, trammis ja mujal musitseerisid linnaruumiprojekti raames noored džässmuusikud, neist suur osa Eesti

Muusika- ja Teatriakadeemia ning Georg Otsa nimelise Tallinna Muusikakooli õpilased. Kuuendat korda jagati Jazziauhindu: Elioni Jazziauhinna pälvis eesti populaarsemaid džässmuusikuid Villu Veski, noore Jazzitalendi preemia läks trummar Kaspar Kallustele ja Jazziedendaja preemia sai Viljandi kontserdikorraldaja Aivar Trallmann.

2.4. Ettevalmistamine

Festivali ettevalmistamine kestab hetkest, mil eelmine festival lõppeb – maist aprillini. Nii võib öelda, et Jazzkaare ettevalmistus kestab terve aasta. Ettevalmistusega seotud tegevused võib tinglikult jaotada üheksasse suuremasse rühma.

Tabel 1 Töö- ja ajajaotus festival Jazzkaar 2012 ettevalmistamisel

Tegevus	Aeg	Vastutaja
1. Artistidega seotud tegevused: <ul style="list-style-type: none"> • artistikokkulepete sõlmimised, • valik, • läbirääkimised, • broneerimine, • lepingu sõlmimine, • hinnaläbirääkimised, • artistide reklaammaterjalide hankimine, • programmi planeerimine, • suhtlemine mänesmentide / agentuuridega, • rahvusvahelise transpordi organiseerimine, • majutuse organiseerimine, • viisade hankimine, • toitlustamise organiseerimine, • kohaliku transpordi ja logistika organiseerimine, • logistikagraafiku koostamine, • artistide saatjate valik ja juhendamine, • Eesti artistide informeerimine ja suhtlus. 	mai – aprill	Peavastutaja: kunstiline juht Kaasvastutaja: tegevjuht produtsent
2. Kontserttehniline osa: <ul style="list-style-type: none"> • saalide broneerimine, • läbirääkimised kontsertkohtadega ja lepingute sõlmimine, • jooksev suhtlus kontsertkohtadega, • helitehnika tellimine, • valgustehnika tellimine, • instrumentide rentimine, 	jaanuar – aprill	Peavastutaja: tehniline juht Kaasvastutaja: tegevjuht

<ul style="list-style-type: none"> • lava ning lavatehniliste vahendite tellimine, • tehnika transpordi ja logistika organiseerimine. 		
3. Finantsteenistus: <ul style="list-style-type: none"> • eelarvete koostamine, • tasuvusarvutuste koostamine, • planeerimine, • pilethindade arvestamine. 	mai – aprill	Peavastutaja: tegevjuht Kaasvastutaja: raamatupidaja
4. Sponsorid ja koostööpartnerid: <ul style="list-style-type: none"> • läbirääkimised sponsoritega, • sponsorlepingute sõlmimine, • sponsoriürituste planeerimine ja läbiviimine, • logode ja bännerite valmistamine. 	oktoober – aprill	Peavastutaja: turundusjuht Kaasvastutaja: tegevjuht
5. Institutsioonid: <ul style="list-style-type: none"> • taotluste koostamine, • lepingute sõlmimine, • tähtaegade järgmine, • aruannete koostamine. 	august – juuni	Peavastutaja: tegevjuht Kaasvastutaja: kunstiline juht produtsent
6. Reklaam ja turundus (vt Lisa 5): <ul style="list-style-type: none"> • reklaamiplaanide koostamine, • kanalite valik, • reklaamide planeerimine ja tellimine, tähtajatamine, • meediakokkulepete sõlmimine, • kujunduste planeerimine, tellimine, kinnitamine ja edastamine, • trükiste planeerimine, tellimine, kujundamine ja trükkimine, • programmiraamatu koostamine, • esinejatutvustuste koostamine, • pressitektide koostamine, • artistitektide toimetamine, • pressiteadete toimetamine, • raadioreklaamide valmistamine, • telereklaamide materjalide valik, • telereklaamide tellimine, • kliendilistide haldamine, • Jazzkaare kodulehe haldamine, • sotsiaalmeedia haldamine, • kontsertide info lisamine veebilehtedele nagu kuuminna.ee, kultuuri.net, culture.ee, kuuminna.tallinn.ee jne, • plakatite laialiveo organiseerimine, • meenete tellimine. 	detsember – aprill	Peavastutaja: turundusjuht Kaasvastutaja: kunstiline juht produtsent projektijuht

7. Piletid: <ul style="list-style-type: none"> • piletite sisestamine piletimüügisüsteemi, • broneeringute haldamine, • jooksev aruandlus, • piletimüügi teostamine kontoris, • piletimüügi teostamine kohtsertkohtades, • piletite väljastamine sponsoritele. 	detsember – aprill	Peavastutaja: produtsent
8. Eriprojektid: <ul style="list-style-type: none"> • Linnaruumiprojekt, • Jazzimaal, • Jazziauhind. 	jaanuar – aprill	Peavastutaja: projektijuht Kaasvastutaja: tegevjuht
9. Vabatahtlikud: <ul style="list-style-type: none"> • vabatahtlike vajaduse planeerimine, • graafikute koostamine, • värbamine, • esmase informatsiooni andmine, • juhendamine. 	veebruar – aprill	Peavastutaja: produtsent

Minu jaoks hõlmab festivali ettevalmistamine järgnevaid ülesandeid:

- Artistidega seotud tegevused – lepingute sõlmimine, suhtlemine manageridega, rahvusvahelise transpordi organiseerimine, majutuse organiseerimine, viisade hankimine, toitlustamise organiseerimine, kohaliku transpordi ja logistika organiseerimine.
- Institutsioonid – taotluste koostamine, aruannete koostamine.
- Reklaam ja turundus – artistitekstide toimetamine, pressiteadete toimetamine, kliendilistide haldamine, plakatite laialiveo organiseerimine.
- Piletid – piletite sisestamine piletimüügisüsteemi, broneeringute haldamine, jooksev aruandlus, piletimüügi teostamine kontoris, piletimüügi teostamine kohtsertkohtades, piletite väljastamine sponsoritele.
- Vabatahtlikud – vabatahtlike vajaduse planeerimine, graafikute koostamine, värbamine, esmase informatsiooni andmine, juhendamine.

Riskid ja nende maandamine

Projekti riskiks nimetatakse sündmust või mitteplaanitavat juhtumit, mis toimudes võib ohustada projekti eesmärkide saavutamist (Perens 2001, lk 69). Lähtudes eelnevate aastate kogemustest, on Jazzkaare festivali edukat toimimist ohustavad peamised riskid:

Tabel 2 Riskide maandamise plaan

Võimalik risk	Olulisus	Vältimise või likvideerimise strateegia
Artistidega seotud, nt haigestumine	Väga	Kontserdiks uue kuupäeva leidmine; asendusartisti leidmine; kontserdi ärajätmine. Kõigil kolmel juhul pakutakse pileti ostonutele võimalus pilet tagasi müüa.
Transpordiga seotud, nt artisti lend tühistatakse	Väga	Usaldusväärsemate partnerite kasutamine; alternatiivse transpordi leidmine. Kui alternatiivset transporti ei õnnestu leida ning artist ei saabu õigeks ajaks kohale, rakenduvad eelmises punktis pakutud lahendused.
Esinemispäigata seotud, nt elekter läheb ära, on toimunud uputus vms	Väga	Usaldusväärsemate partnerite kasutamine, varugeneraatori hankimine; kontserdi ümberkolimine teise paika või kontserdi toimumiskupäeva muutmine. Alati pakutakse pileti ostonutele võimalus pilet tagasi müüa
Tehnikaga seotud, nt mittevastavus artisti tehnilisele <i>riderile</i>	Väga	Asenduste pakkumine; kohapealse asendustehnika leidmine.
Piletimüügiga seotud, nt internetiühenduse kadumine kohapealse müügi ajal.	Väga	Käsimüügipiletite varumine ja kaasashoidmine; piletimüügitehniku kohalekutsumine.
Töötajate haigestumine	Mitte väga	Ülesannete delegeerimine teistele töötajatele või vabatahtlikele.
Vähene huvi kontsertide vastu	Keskmine	Sooduspiletite kampaania erinevatele sihtgruppidele; kontserdi tasuta külastamise võimaluse pakkumine erinevatele partneritele, muusikakoolide õpilastele ja tudengitele, jt.-le

Minu tööd festivali ajal puudutasid enim artistidega, transpordiga, töötajate haigestumisega ning piletimüügiga seotud riskid.

Autori ülesanded festivali ettevalmistamisel

Kuna Jazzkaare kontoris töötab aastaringselt maksimaalselt viis inimest, kellele lisaks võetakse festivali ettevalmistamise ajaks tööle veel kaks kuni kolm inimest, on keeruline öelda, millal on kuupäevaliselt ühe festivali ettevalmistuse algus, kuid minu esimesed konkreetse festivaliga seotud tööd algavad alati pärast kunstilisi otsuseid – kui artist on programmi kinnitatud, läheb suhtlus mäenedžmendiga kunstiliselt juhilt üle minu kätte. Nii ka selle festivali puhul. Minu ülesandeks oli esmalt Jazzkaare ja artisti esindaja vahelise lepingu sõlmimise kontroll (lepingutega tutvumine, vajadusel paranduste sisseviimine, Jazzkaare-poolse esindaja allkirja andmise kontrollimine) ning

seejärel artisti logistika paikapanek ning majutuse organiseerimine vastavalt lepingus sätestatule. Mänedžment või agentuur edastasid kõigi kontreetse artisti seltskonnas reisivate inimeste täisnimed, mille põhjal sain teha hotelli-, lennuki- või laevapiletite broneeringud.

Vastavalt ostetud piletitele õnnestus paika panna esinejate liikumised saabumiskoha ja hotelli vahel – sellest sai logistilise graafiku alus. Koostöös tehnilise juhiga, kes leppis kokku proovide kellaajad, õnnestus graafikusse kanda ka artistide liikumised hotelli ja kontserdipaiga vahel. Edasi kandsin graafikusse artistide muud liikumised (õhtusöögile, Tallinna-välised kontserdid) ning muu nagu nt tehnika ja turundusmaterjalide transportimise vajadused (vt Lisa 3). Festivali ajal haldas logistilist graafikut tegevjuht, kuna mina olin seotud publikuala teenindamisega Merepaviljonis.

Paralleelselt nende tegevustega valmisid artiste tutvustavad tekstid Jazzkaare kodulehele www.jazzkaar.ee, mille toimetamine oli samuti minu ülesanne. Tutvustavad tekstid pani kokku kunstiline juht, kellel on artistide kohta kõige parem ülevaade. Toimetamise käigus likvideerisin ma trüki- ning grammatikavead ning viisin teksti kujule, mida eeldas veebilehekülje formaat – iga teksti alguses konkreetse kontserdisse puutuv info (aeg, koht, pileti hind) ning lõpus koosseis (nimed ja nende järel instrumendid).

Kui kogu festivali kava sai kinnitatud ning kollektiiv oli arvestades tegevjuhi välja toodud finantsilisi aspekte ka piletihinnad paika pannud, oli minu ülesandeks kõik kontserdid sisestada Piletilevi müügisüsteemi. Selleks on AS Piletilevi MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingule andnud administraatori õigused, nii et saame oma üritusi ise, ilma Piletilevi-poolse sekkumiseta hallata.

Vabatahtlike koordineerimine

Suure osa minu tööst festivali ettevalmistamisel moodustas töö vabatahtlikega. Vabatahtlik tegevus on tegevus, mida tehakse isiku vabast tahtest, mis pole sunnitud või kohustuslik, mille eest ei saa rahalisi või materiaalseid hüvesid, mida tehakse väljaspool kodu, perekonda või sugulasi teiste kasuks või ühiskonna heaolu nimel (Kodanikualgatuse toetamise arengukava... 2008, lk 5). 18% kõikidest vabatahtlikest Eestis tegutsevad kunstide või kultuurivaldkonnas – see valdkond hõlmab vabatahtlikke oma tegevustesse aktiivsemalt, kui teised sektorid keskmiselt (Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis 2008, lk 40).

Selleks, et vabatahtliku töö tulemus oleks efektiivne ning kasulik nii organisatsioonile kui vabatahtlikule endale, on vabatahtlikku tööd vaja juhtida. Vabatahtlike juhtimise ja personalijuhtimise vahele võib tõmmata mitmeid paralleele, kuid need ülesanded on siiski erinevad. Personalijuhtimise puhul seob organisatsiooni ja töötajat juriidiline leping ning töö eest saadav rahaline kompensatsioon. Vabatahtliku töö puhul neid seoseid pole, mis sunnib ka vabatahtlike koordinaatorit oma tegevuses olema paindlikum ja leidlikum, et vabatahtlikku organisatsiooniga siduda. Vabatahtlike juhi olulisim ülesanne on aidata vabatahtlikel avastada oma potentsiaal viisil, mis vabatahtlikku motiveerib ning on ühtlasi kasulik organisatsioonile. (As Good as They Give... 2001, lk 7 – 8)

Jazzkaare vabatahtlike juhina olid minu ülesanneteks vabatahtlike vajaduse planeerimine, graafikute koostamine, nende tagasikutsumine või värbamine, esmase informatsiooni andmine, juhendamine, motiveerimine ning tunnustamine. Festivali ettevalmistamise puhul kaardistasin ma esmalt kontsertide toimumisajad, -kohad, ennustatava publikuarvu, kohapealse piletimüügi spetsiifika, tehnilised ja logistilised vajadused. Vastavalt sellele arvestasin edasi välja orienteeruva vabatahtlike vajaduse ning koostasın töögraafiku. Järgnevalt, kuu enne festivali algust, 20. märtsil 2012 saatsin ma abipalve e-mailitsi ning postitasin selle ka Jazzkaare vabatahtlike Facebooki gruppi. Andsin vabatahtlikele reageerimiseks tähtaja, pärast mida kandsin laekunud vastused koondgraafikusse. Kuna graafik ei olnud pärast esimest tähtaega 100% täidetud, saatsin nädal enne festivali algust korduspalve uue tähtajaga. Oli vabatahtlikke, kes aga ei soovinud ennast graafikusse kohe lisada – nendel oli festivali ajal rohkem vaba aega ning nad lisasid end graafikusse n-ö jooksvalt, kui keegi eelnevalt kirjutas olnutest ei saanud tulla. Samuti võisin neile häda korral helistada ja nad välja kutsuda.

9. aprillil toimus kõikidele vabatahtlikele mõeldud üldkoosolek, mille raames tutvustati uutele vabatahtlikele nii kontoritöötajaid kui vanu vabatahtlikke ja vastupidi; kunstiline juht tegi ülevaate programmist; räägiti üle peamised vabatahtlike ülesanded ja käitumise põhimõtted. Kohtumine toimus vabas vormis ja õhkkonnas, pakuti suupisteid. Otsene koostöö ülesannete täitmiseks toimus alles kohapeal – näiteks toitlustusmeeskonna juht instrueeris oma vabatahtlikke alles esimese kontserdi eel, kuidas täpselt võileibu teha ning neid kandikutele paigutada. Enamik vabatahtlikke

olid ka juba eelnevatel festivalidel osalenud ja suurte kogemustega, seetõttu ei olnud üldkoosolekul mõttekas aega erikoolitusele kulutada.

Jazzkaare vabatahtlike motiveerimine toimus mitmel moel. Tööl olev vabatahtlik sai tööl olles kontserti kuulama minna, kui tööülesanne just ei kohustanud väljaspool kontserdisaali viibima. Lisaks sellele võis vabatahtlik endaga alati kaaslast tasuta kontserdile kaasa võtta. Ka said vabatahtlikud kõikidele oma sõpradele ja tuttavatele pakkuda sõbrapiletite ostmise võimalust. Pärast festivali toimus vabamas õhustikus n-ö tänuüritus – ühine kinoskäik. Lisaks sellele on traditsiooniks saamas ühine jõulupidu ning igal suvel toimuvad Vormsi saarel nii vabatahtlike kui kontoritöötajate osavõtul Jazzkaare suvepäevad.

2.5. Autori tööülesanded festivali ajal

2012. aasta festivali ajal olid minu tööülesanneteks peamiselt kohapealse piletimüügi organiseerimine ning publikuala vabatahtlike koordineerimine – viimane tähendab piletimüüjate, piletkontrollide, garderoobitöötajate, esinevate artistide CD-de ja muu festivaliga seotud kauba müüjate, infopunkti töötajate ja saalitöötajate juhtimist. Vaatamata sellele, et olin ette valmistanud logistilise graafiku, haldas ja muutis jooksvalt vastavalt vajadustele seda festivali ajal hoopis tegevjuht, kuna minu hõivatus kõikide kontsertide publikuala teenindamisel oli maksimaalne.

Jazzkaar 2012 ajal sai praktiseerida nii artistidega kui transpordiga seotud riskide maandamise strateegiaid (vt pt 2.4. Tabel 2). Festivali esimene kontsert pidi olema Mali maailmamuusika staaride Amadou & Mariami ansambli oma, kuid ühe artisti haigestumise tõttu tuli see ära jätta. Tänu nädalasele etteteatamisajale õnnestus Amadou & Mariam asendada Belgiast pärit Zap Mama.

Teine ärajäänud kontsert oli USA bassimängija Christian McBride'i Trio oma, kes transpordiäparduste tõttu ei jõudnud õigeaks ajaks Tallinnasse – ansamblit transportinud sõiduk jäi Poolas ummikusse ning ei trio jäi lennukist maha. Ostsime neile kiiresti uued lennukipiletid, kuid rong, mis pidi neid õigeaks ajaks uuele lennukile viima, hilines ning nad jäid ka sellest lennukist maha. Lisaks kõigele ilmnas, et uue lennu jätkulend Riist Tallinnasse jäeti üldse ära, kuid see ei teinud enam mingit kahju, kuna nad olid juba niikuinii kõigest maha jäänud.

Kontsert pidi toimuma kahepoolsena, kus esimeses pooles pidi üles astuma Eesti bassistide ansambel Aces of Basses. McBride'i trio tulemata jäämisel sisustas Aces of Basses koos kiiresti erikülaliseks kutsutud Kristjan Randaluga terve täispika kontserdi aja. Mõlema kontserdi puhul anti pileti ostnutele võimalus pilet tagasi müüa, kuid seda võimalust kasutas üllatuslikult väike osa klientidest – u 10%. Selle põhjuseks võis olla esimese kontserdi puhul originaalartisti asendamine võrdselt kvaliteetse artistiga ning McBride'i kontserdi pileti ostnutele pakutud lisavõimalus külastada kas Aces of Basses kontserti või India juurtega ameeriklasest saksofonisti Rudresh Mahanthappa kvarteti kontserti järgmisel päeval.

Kohapealne piletimüük

Jazzkaar 2012 piletid olid müügil Piletilevi müügipunktides ja internetis www.piletilevi.ee. Jan Garbareki ja Lizz Wrighti kontsertide, mis toimusid Nokia Kontserdimajas, piletid olid saadaval ka TicketPro müügikohtades ning Teater NO99 Jazziklubis toimuvate kontsertide piletid Piletimaailma müügikohtades. Piletimüük kolme peaesineja (Jan Garbarek, Lizz Wright, The Brand New Heavies) kontsertidele algas 7. detsembril 2011, ülejäänud esinejate piletid tulid avalikku müüki 15. veebruaril 2012.

Kohapealne piletimüük tuli organiseerida Merepaviljonis, kuna Nokia Kontserdimajas, Teater NO99 Jazziklubis ning Kumu auditooriumis on vastavalt Ticketpro, Piletimaailma ning Piletilevi müügipunktid, mis kohapealset müüki teostavad. Jazzkaare Sõprade Ühingul on kehtiv leping Piletileviga, mis võimaldab kontsertkohta üles panna Piletilevi müügipunkti. Niisiis teostatasime kohapealset piletimüüki kas eelnevalt väljatrükitud pileteid müües või läbi portatiivse Jazzkaare Piletilevi müügipunkti, mis koosnes internetiühendusega sülearvutist ja piletiprinterist. Arveldamine käis nii sularahas kui kaardimaksetega.

Kuna tegelen läbi Piletilevi süsteemi müümisega igapäevaselt, olin enamuse ajast ise kassas kohal – seda osalt sellepärast, et osa vabatahtlikke, kes olid graafikujärgselt end piletimüüki tööle pannud, ei julgenud on-line süsteemi kasutada kartes midagi valesti teha; teisalt sellepärast, et paaril korral piletimüügisüsteem n-ö hangus või kadus vajalik internetiühendus ning siis pidin kiiresti leidma olukorrale lahenduse. Esimesel juhul olin kohal vabatahtlikke juhendamas ning kui ostjatest moodustus pikem järjekord, võtsin aja kokkuhoiu mõttes müümise üle. Teisel juhul õnnestus müüa

ette valmistatud käsimüügilpileteid, kuna tegu oli ilma kohtadeta saaliga või sülearvuti taaskäivitamisega piletimüügisüsteem taas töökorda saada.

Üldiselt kohapealne piletimüük õnnestus, kõikidele kontsertidele oli võimalik enne algust pileteid osta ning müügipunkt ei saanud üheltki kliendilt otsest negatiivset tagasisidet oma tegevuse kohta.

Publikuala vabatahtlike koordineerimine

Lisaks kohapealse piletimüügi haldamisele võttis suure osa festivaliaegsetest tegevustest enda alla ka publikuala vabatahtlike juhendamine. Kuigi see töö moodustab suure osa ka festivalieelsest ettevalmistusprotsessist, on koostöö vabatahtlikega festivali ajal siiski üks võtmeküsimusi, kuna ilma nendeta ei oleks suurürituse korraldamine sellisel kujul võimalik.

Kontserdipäeval saabusid tol päeval tööle registreerunud vabatahtlikud kokkulepitud kellaajal määratud kohta, kus tutvustasin neile valitsevat olukorda, andsin juhised ning määrasin konkreetseid ülesanded – kas vastavalt eeltäidetud graafikule või vastavalt vabatahtlike oskustele, eelistustele ja vajadustele. Pärast tööpäeva lõppu tänatasin kõiki vabatahtlikke nende panuse eest.

Publikuala vabatahtlikud olid piletimüüjad, piletikontrollid, garderoobitöötajad, esinevate artistide CD-de ja muu festivaliga seotud kauba müüjad, infopunkti töötajad ja saalitöötajad. Piletimüüjad pidid olema korrektsed sularahaga ümberkäimisel, oskama arvutiga ümber käia, tundma Piletilevi on-line müügisüsteemi ning oskama käidelda mobiilset kaardimakseterminali. Erineva festivalikauba nagu festivali kujundusega T-särgid, kotid, aga ka artistide CD-de müüjad pidid samuti oskama ümber käia nii sularaha kui kaardimakseterminaliga. Garderoobitöötajad valmistasid garderoobi publiku jaoks ette ning võtsid numbri vastu küllastajate üleriided ja suuremad kotid hoiule ning andsid pärast tagasi. Vabatahtlike piletikontrollide töö seisnes lisaks publiku tervitamisele ja klassikalisele piletikontsude rebimisele ka Piletilevi sebra- ja mobiilsete piletite kontrollimises, mida tehti spetsiaalsete Piletilevi poolt antud triipkoodilugejate abil. Infopunkti töötajate peamine ülesanne oli vastata festivali korraldusega seotud küsimustele ning jagada operatiivset infot muudatuste kohta (kontserdi väljamüümine, kellaaja muutused, ärajäämised jne.)

Lisaks nendele konkreetsetele ülesannetele tuli ette ka n-ö eriülesandeid nagu nt kontserdi lõpus laval muusikutele lillede andmine, enne kontserti toolide ümberpaigutamine saalis, toolide nummerdamine jne.

Kõik vabatahtlikud olid oma ülesannete kõrgusel, v.a osad piletimüüjad, kellest hirmust uue süsteemi ees võis ka aru saada. Tagantjärele analüüsides oleksin pidanud Piletilevi süsteemi õpetamisele rohkem aega pühendama (2013. aasta festivali ajal õnnestus mul seda teha ning tulemused olid oluliselt paremad). Kuna tegu oli Jazzkaare esimese aastaga Merepaviljonis, siis leidsin end paaril juhul olukorrast, kus muude n-ö tulekahjude kustutamise käigus ei jõudnud ma õigeaegselt vabatahtlikke vastu võtma või instrueerima, kuid õnneks võtsid kogenumad vabatahtlikud selle rolli ise üle ning aitasid uuemaid tulijaid samuti järje peale, nii et kui mina kohale jõudsin, olid kõik juba tööpostidel.

Seega ei sujunud kõik päris nii hästi, kui oleks soovinud, kuid sain järgmisteks aastateks palju olulisi vihjeid ja mõtteid, kuidas koostööd vabatahtlikega tõhustada.

3. ENESEREFLEKSIOON

2012. aasta aprilliks olin Jazzkaare Sõprade Ühingus töötanud kuus aastat, ametlikult alates 2007. aasta veebruarist. Enne seda osalesin ligi aasta Jazzkaare tegevustes vabatahtlikuna. Alustasin tööd assistendina, tänaseks olen jõudnud produtsendi staatusesse. Minu igapäevaste tööülesannete hulka kuuluvad artistide ning nende esindajatega läbirääkimised, lepingute formuleerimine, logistika korraldamine (esinejate rahvusvaheline ning kohapealne transport, majutus), erinevatele era- kui riiklikele ja KOV organisatsioonidele ja institutsioonidele taotluste ja aruandluse koostamine, sponsoritega suhtlemine, piletimüük ja selle administreerimine, kontserdipäeval kohapealse piletimüügi organiseerimine ja publikuala eest vastutamine, kontsertide reklaamimine sotsiaalvõrgustikes, organisatsiooni kodulehe osaline haldus, vabatahtlike koordineerimine jne. Samuti olen tegelenud tehnika tellimisega vastavalt esinejate vajadustele ning koostöös kolleegidega otsustanud kunstiliste küsimuste üle.

Jazzkaares töötatud aastate jooksul olen seoses tööga pidevalt kogenud kogu emotsioonide paletti. Tänaseks tunnen, et olen oma töö spetsialist, suhtun mulle antud ülesannetesse täie tõsidusega ning valdan ka kogu ümbritsevat konteksti, mis aitab mul tööalaselt paremini orienteeruda. Esimesed kaks aastat olid keerulised, kuna nii väikeses organisatsioonis vahetatakse suur osa informatsioonist suuliselt, seega jäi palju aspekte esialgu segaseks. Kõige rohkem tundsin ebakindlust organisatsioonile oluliste koostööpartnerite kontaktide ja nende mängitavate rollide osas. Kolmanda aasta lõpuks olin suutnud kõik olulised nimed ja kontaktid ära õppida ning nad enda jaoks ka taustsüsteemi paigutada. Selgeks said piirangud ja vastutulekute võimalused. Kuna mulle usaldatud töövaldkondadest on algusest peale üks suuremaid ja olulisemaid kõik kontserdipiletitega seotu, oli minu jaoks näiteks väga oluline ära õppida, kuidas ja miks kelle puhul käituda – kellele anda lisapileteid, kellele pakkuda soodustusi. Tänaseks on lisandunud mitmeid valdkondi, mis on ainult

minu vastutusalas. Koos vastutusega suureneb ka enesekindlus ning soov ennast midagi uut ette võttes proovile panna.

Iga festival õpetab midagi uut. Tänapäevaks olen Jazzkaare Sõprade Ühingu töötades korraldanud seitset Jazzkaare ning kuut Jõulujazzi festivali. Nagu eelpool mainitud, said kolmandaks aastaks mulle organisatsiooni peamised töö- ning muud põhimõtted selgeks, sellest ajast alates olen tegelenud oma töövõtete täiustamisega. Igal aastal olen katsetanud erinevaid meetodeid, kuidas oma tööd efektiiviseerida ning mitte jääda ajahätta. Pean tunnistama, et ma pole veel jõudnud ideaalini, kuid samas on tulemustest näha, et olen õigel teel.

Jazzkaar 2012 oli selles mõttes üks raskemaid festivale, et meie hallata oli „oma maja“ – Merepaviljon – koos kõige ühe kontserdipaiga juurde kuuluvaga. Seega pidi mõtlema ka nendele aspektidele, mida külaliskorraldajana kontserdimajast-kontserdimajja käies võetakse iseenesestmõistetavana – töötav garderoob, kassa, piletörid, kogu taristu. Kuna pidime ise kõike seda mehitama, muutus ka minu roll – minu ülesanne oli olla kogu maja publikuala administraator. Tundsin kohustust olla kogu maja lahtioleku aja vältel kohal, mis tegi minu tööpäevad tihti kuni 16-tunniseks. Lisaks füüsilisele väsimusele tundsin festivali lõpuks ka tohutut emotsionaalset väsimust, kuna terve festivali ajal pidin koguaeg olema tähelepanelik ja valvas, et publikualas kõik toimiks. Jäin oma töö tulemustega küll kokkuvõttes rahule, sest tean, et andsin endast kõik, kuid kurnatus pärast festivali oli liiga suur, et kõike uuesti samamoodi teha. Õnneks oli tegu n-ö „õppimise festivaliga“ ning 2013. aasta festivali Merepaviljonis oli juba tunduvalt kergem läbi viia, kuna eelmise aasta vead ja vajakajäämised olid hästi meeles ning neid sai edukalt vältida.

Julgen väita, et olen MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingu töötades omandanud kultuurisündmuse (antud juhul peamiselt kontsertide, kuid ka nt näituste, töötubade, jne) reaalse kavandamise oskused, samas olen kavandatud sündmused ka praktiliselt läbi viinud. Oskan adekvaatselt hinnata MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingu olulisust Eesti kultuuriruumis, kuid ka organisatsiooni sisulisi vajakajäämisi ning ka võimalusi. Tänu tööle ning erialasele huvile olen pidevalt kursis Eesti kultuurimaastikuga ning -poliitikaga toimuvaga, lisaks on mul mitmeid kokkupuuteid nt koostöö näol olnud ka teiste Eesti kultuuriorganisatsioonidega. Tegelen igapäevaselt kontsertide sihtrühmade määratlemisega, organisatsiooni ja kontsertide korraldusega seotud rahastusprobleemidega,

eelarvestamisega, turundusega, praktilise kontsertkorraldusega kui ka projektitaotluste koostamise ja aruandlusega.

Üheks olulisemaks õpitud oskuseks, mida õnnestus rakendada ka Jazzkaar 2012 festivali ajal, kuigi võibolla mitte nii tulemuslikult, kui oleksin soovinud, pean juhtida erinevate ülesannetega vabatahtlike gruppe. Kõige tähtsamaks hindan aga töö käigus ette tulevate erinevate ja ettenägematute probleemide ja raskuste lahendamise oskust, mis võimaldab mul keerulistes olukordades rahulikuks jääda ja kainelt mõelda.

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiasse astudes huvitas mind peamiselt see, kas on võimalik leida minu praktilistele kogemustele teoreetilisi aluseid. See osutus tõeks, kuid ma leian, et võrreldes päevaõppes õppivate tudengitega, kellest paljud on ülikooli tulnud kohe pärast keskkooli lõpetamist, on minul kui juba töötaval praktikul oluliselt kergem oma reaalseid kogemusi analüüsida. Kui enne ülikooli tulekut ei osanud ma oma tegevust eriti lahti mõtestada ega näinud selleks ka vajadust, siis nüüd on mul oma igapäevaseid ülesandeid oluliselt kergem täita ning oma tööle süsteemselt läheneda.

Usun, et kombinatsioon töötamisest Jazzkaare Sõprade Ühingu ning õppimisest TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias kultuurikorralduse erialal on teinud minust korraldusvaldkonna spetsialisti, kes oskab ülesannetele läheneda nii praktiliselt kui mõistab praktika taga peituvat teooriat ning on võimeline seega tehtut edukalt analüüsima ja seeläbi efektiivsemalt ja mõtestatumalt töötama.

KOKKUVÕTE

Tallinna Rahvusvaheline Festival Jazzkaar toimus 2012. aastal vahemikus 20. – 29. aprill, tegemist oli järjekorras 23. festivaliga. Kontserdid leidsid aset peamiselt Tallinna Sadama alale püstitatud Merepaviljonis, mis tingis ka selleaastase festivali teistsuguse näo. Festivali korraldava Jazzkaare Sõprade Ühingu jaoks oli see samuti oluline uuendus, kuna esiteks sai festival endale „kodu“, teiseks aga tuli toime tulla kogu taristu organiseerimisega paviljoni ümber ja sees.

Vaatamata paarile korraldajatest mittesõltuvale muudatusele kavas, võis festivali käigu ja lõpptulemusega üldiselt rahule jääda. Festivalil osalesid 14 000 külastajat ning esinesid artistid 16 maalt. Seoses uue kontserdipaiga sisse töötamisega jäi paar korralduslikku aspekti võibolla piisava tähelepanuta, kuid 2013. aasta festivalil tegi Jazzkaare väike kollektiiv võimsa vigade paranduse – nii võib öelda, et 2012. aasta Jazzkaar oli väga kasulik ning õpetlik festival.

Seitsme Jazzkaare Sõprade Ühingu töötatud aasta jooksul olen omandanud kultuurisündmuse reaalse kavandamise oskused, samas olen kavandatud sündmused ka praktiliselt läbi viinud. Oskan adekvaatselt hinnata MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingu olulisust Eesti kultuuriruumis, kuid ka organisatsiooni sisulisi vajakajäämisi ning ka võimalusi. Tänu tööle ning erialasele huvile olen pidevalt kursis Eesti kultuurimaastikul ning -poliitikas toimuvaga, lisaks on mul mitmeid kokkupuuteid nt koostöö näol olnud ka teiste Eesti kultuuriorganisatsioonidega.

Tallinna Rahvusvaheline Festival Jazzkaar 2012 andis mulle eriti olulisi kogemusi – tänu sellele oskan täna oma tööd paremini planeerida ning tean, kuidas keerulistes olukordades rahulikuks jääda ja kiireid lahendusi leida. Loodan, et tulevased festivalid toimuvad tänu meeskonna karastatusele veelgi kõrgemal kunstilisel ja korralduslikul tasemel.

KASUTATUD KIRJANDUS

As Good as They Give: Providing Volunteers with the Management They Deserve. 2001. Volunteer Development Agency. <http://www.volunteernow.co.uk/fs/doc/publications/as-good-as-they-give-workbook-1-planning-volunteer-involvement.pdf> (21.10.2012)

Eesti loomemajanduse potentsiaal ja arenguks vajalikud riiklikud toetusmeetmed. Uuring. 2009. Eesti Tuleviku-uuringute Instituut, Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituut
http://www.kul.ee/webeditor/files/loomemajandus/LM_uuring_loppraport.pdf (9.03.2013)

Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ning analüüs. Uuring. 2012. Eesti Konjunkturiinstituut
<http://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri- ja spordisundmuste majanduslik moju.pdf> (9.03.2013)

Jazzkaare Sõprade Ühingu aruanne Tallinna Linnale „Jazzkaar festivalide (s.h. Tallinna Rahvusvaheline Festival Jazzkaar 2012 ning festival Jõulujazz 2012) ja kontserthooaegade korraldamine 2012. aasta jooksul“. 2013. Tallinn

Jazzkaare Sõprade Ühingu aruanne toetusele „Rahvusvaheline Festival Jazzkaar 2012“ Kultuuriministeeriumi programmist „Muusikafestivalid“. 2013. Tallinn

Jazzkaare Sõprade Ühingu taotlus toetuseks Kultuuriministeeriumi programmist „Eraõiguslikud kontserdikorraldajad“. 2012. Tallinn

Jazzkaare tutvustus. Presentatsioon. 2012. Tallinn

Kivilo, A. 2006. *Eraettevõtete kultuuri spondeerimise ja toetamise motiivid ja tavad Eestis*. – Kog: Kuidas korraldada kultuuri? – Managing the Arts. Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, lk 21 – 41.

Kodanikualgatuse toetamise arengukava 2007-2010. 2008. Siseministeerium.
<http://www.siseministeerium.ee/30297/> (21.10.2012)

Kolb, B. M. 2005. *Kultuuriturundus*. Tallinn: Atlex

Mets, T. 2005. *Edukas ettevõtlus ääremaal. Sissejuhatus äriplaani*. Tartu: Alo

MTÜ Jazzkaare Sõprade Ühingu põhikiri. 1995. Tallinn

Perens. A. 2001. *Projekti juhtimine*. Tallinn: Külim

Vabatahtlikus tegevuses osalemine Eestis. Uuringu aruanne. 2008. TNS Emor & Poliitikauuringute Keskus Praxis.

http://www.praxis.ee/fileadmin/tarmo/Projektid/Valitsemine_ja_kodanike%C3%BChiskond/Vabatahtlikus_tegevuses_osalemise_uuring/Vabatahtlikus_tegevuses_osalemine_Eestis_I_osa_lopuaruanne_171208.pdf (10.10.2012)

LISAD

Lisa 1 Jazzkaar 2012 kava Tallinnas

R 20. aprill

Merepaviljon	20:00 Festivali avamine! Amadou & Mariam (Mali) / asendus Zap Mama (Belgia)
Teater NO99 Jazziklubi	22:00 Vigleik Storaas Trio (Norra) + Duo Tafenau-Vind

L 21. aprill

Merepaviljon	12:00 Djanzz (Taani) + Piip & Tuut
Merepaviljon	17:00 Tõnis Mägi “Muus-Bluus”
Merepaviljon	21:00 Festival “ 12 Points ” esitleb: Kaja Draksler Acropolis Quintet (Sloveenia) + Elifantree (Soome-Rootsi) + MeTall-O-PhoNe (Prantsusmaa)

P 22. aprill

Kalamaja eri paigad	08:00-17:00 Pühapäev Kalamajas
Merepaviljon	15:00 Folkorkester
	18:00 Tantsuõhtu: Statoil Bigbänd (Norra)

E 23. aprill

Kumu auditorium	19:00 Das Kapital (Saksamaa-Prantsusmaa-Taani) + Erdmann-Sooäär Dessert Time (Saksamaa-Eesti)
Teater NO99 Jazziklubi	21:00 Tribute to Jaco Pastorius: film+ Brian Melvin Band

T 24. aprill

Kumu auditoorium 19:00 **The Flow** (Austria) + **Oleg Pissarenko Band**

K 25. aprill

Merepaviljon 18:00 **Christian McBride Trio** (USA) + **Aces of Basses**

N 26. aprill

Merepaviljon 18:00 **Rudresh Mahanthappa Samdhi** (USA) +

Joel-Rasmus Rimmel Trio

Merepaviljon 22:00 Ergo Jazz Session vol 12: **Tingvall Trio** (Saksamaa)

R 27. aprill

Nokia Kontserdimaja 19:00 **Lizz Wright** (USA)

Merepaviljon 22:00 **The Brand New Heavies** (UK)

Teater NO99 Jazziklubi 22:00 **Pascal Schumacher Trio** (Luxemburg)

L 28. aprill

Merepaviljon 16:00 **“Jazzis ainult tüdrukud!”**

Nokia Kontserdimaja 20:00 **Jan Garbarek Group feat. Trilok Gurtu** (Norra-India)

Merepaviljon 22:00 **Festivali lõpupidu: Jo Stance** (Soome)

P 29. aprill

Merepaviljon 13.00 **UMA & klavessiiniduo**

Merepaviljon 18.00 **NordicSounds & Eivør** (Eesti-Fääri saared)

LÕUNAKONTSERDID NO99 JAZZIKLUBIS:

23.04 – 27.04 iga päev kell 13.00 – suppi ja sümpaatiat!

LINNARUUMIPROJEKT “JAZZ ON LINNAS!”

20.04 – 29.04 üle linna! Jälgi värsket infot Jazzkaare kodulehelt ja Facebook’ist!

Lisa 2 Jazzkaar 2012 eelarve ja selle täitmine

Eelarve on pärit Jazzkaare Sõprade Ühingu aruandest „Rahvusvaheline Festival Jazzkaar 2012“ toetusele Kultuuriministeeriumi programmist „Muusikafestivalid“ (2013).

Tulud finantseerijate lõikes	Planeeritud	Tegelik
Piletitulu	152 725	192 170
Sponsortoetused ja reklaamitulu	92 131	84 413
Saatkondade toetus oma maa artistidele	16 036	19 544
Teiste linnade v.a Tallinn toetus	3 700	7 700
Teenuste sponsorlus	34 743	30 702
Kultuurkapital	35 300	30 800
Tallinna linn	40 000	39 000
Eesti Autorite Ühing	0	2 500
EAS väliturundusprojekt	36 000	36 000
Kultuuriministeeriumi programm „Muusikafestivalid“	45 000	30 000
Kultuuriministeeriumi programm „Eraõiguslikud kontserdikorraldajad“	12 000	7 000
TULUD KOKKU	467 635	479 829

Kulu liik	Planeeritud	Tegelik
Esinejate honorarid	129 612	127 304
Majutus	20 923	21 940
Rahvusvaheline transport	14 432	14 620
Kohalik transport	4 875	5 335
Esinejate toitlustamine	8 361	6 335
Kontserdikohtade üür	34 491	35 881
Helitehnika rent	24 152	19 853
Pillide ja backline'i rent	6 310	6 670
Valgustehnika rent	9 470	6 205
Esitustehnika rent	1 800	240
Lavaehitus ja saalide ehitus	3 860	19 020
Turvateenus	0	6 645
Lisavahendid	2 319	2 430
Kujundustööd, dekoratsioonid	11 715	11 900
Trükitööd	15 010	14 490
Reklaam	44 950	46 365

Festivali T-särgid ja meened	3 000	2 665
Maksud (autorikaitse)	7 436	9 606
Piletipõhjad, piletimüügi vahendustasud	9 738	10 623
Reserv ootamatusteks	6 000	0
Kontoritarbed, arvutitarvikud	3 000	3 000
Töötasud aastal 2012	91 281	92 302
Komandeeringud	3 000	3 000
Sidekulud aastas	1 500	2 000
Sõiduauto rent ja hooldus aastal 2012	2 400	2 400
Ruumi rent	8 000	9 000
KULUD KOKKU	467 635	479 829

*Kõik summad on toodud eurodes.

Lisa 3 Jazzkaar 2012 logistikagraafik, 27. aprilli liikumised

ALGUS	LÖPP	ÜRITUS	ISIK või BÄND	KUST KOHT	KUHU KOHT	MITU in.	AUTO	SAATJA, VASTUTAJA
9:00	10:00	transa	Kumu klaver	Merepaviljon	Kumu		Ava Express	Raivo
12:45	13:00	transfer	Lizz Wright	hotell	Nokia		JK buss	Kristiina Rea
13:00	16:00	transfer	Tingvall Trio	hotell	Viljandi	5	Hansabuss	Lilian Urba
13:00	17:00	sound	Lizz Wright	Nokia			ei	Raivo
15:45	16:00	transfer	Lizz Wright	hotell	Nokia		JK buss	Kristiina Rea
16:00	18:30	sound	Tingvall Trio	Viljandi		5	ei	Aivar Trallmann
16:00	16:30	saabub	Jan Garbarek	laev	hotell	8+1	Hansabuss	Kreet Volmer
16:15	16:30	saabub	The Brand New Heavies	lennuk	Merepaviljon	11+1	Hansabuss	Madis Aija
16:30	19:30	sound	The Brand New Heavies	Merepaviljon		11	ei	Raivo
17:00		dinner	Lizz Wright	Vapiano		8	jala	Kristiina Rea
18:00		uksed	Lizz Wright	Nokia				
18:30		uksed	Tingvall Trio	Viljandi			ei	Aivar Trallmann
19:00	20:15	KONTSERT	Tingvall Trio	Viljandi		5	ei	Aivar Trallmann
19:00	20:30	KONTSERT	Lizz Wright	Nokia		4	ei	Raivo
19:00		dinner	Pascal Schumacher	Clazz		3+1	jala	Ants Anupõld
19:30	20:30	transfer	The Brand New Heavies	Merepaviljon	hotell	11+1	Hansabuss	Madis Aija
20:00		dinner	The Brand New Heavies	City Marina				
20:30	23:30	transfer	Tingvall Trio	Viljandi	hotell	5	Hansabuss	Lilian Urba
21:00		uksed	The Brand New Heavies	Merepaviljon				
20:45	21:00	transfer	Pascal Schumacher	hotell	NO99	3+1	JK buss	Ants Anupõld
21:00	21:30	sound	Pascal Schumacher	NO99		3	ei	Ants Anupõld
21:30		uksed	Pascal Schumacher	NO99			ei	NO99
21:45	22:00	transfer	The Brand New Heavies	hotell	Merepaviljon	11+1	Hansabuss	Madis Aija
22:00	0:00	KONTSERT	The Brand New Heavies	Merepaviljon		11	ei	Raivo
22:00	23:15	KONTSERT	Pascal Schumacher	NO99		3	ei	NO99
22:00		lahkub	Lizz Wright	Nokia		8	tuuribuss	Kristiina Rea
10:00		lahkub	Rudresh Mahanthappa	hotell	Riia	4	Riia buss	Marju Kask
0:00	0:15	transfer	Pascal Schumacher	NO99	hotell	3+1	JK buss	Ants Anupõld
0:30	0:45	transfer	The Brand New Heavies	Merepaviljon	hotell	11+1	Hansabuss	Madis Aija

Lisa 4 Jazzkaar 2012 visuaal

20.-29.04. JAZZKAAR TOOB KEVADE MERE ÄÄRDE!

Amadou & Mariam (ML)

Jan Garbarek Group (NO)

The Brand New Heavies (UK)

Lizz Wright (USA)

Christian McBride Trio (USA)

Rudresh Mahhantappa (USA)

Tõnis Mägi (EST)

Jo Stance (FIN)

Tingvall Trio (GER)

Duo Tafenau-Vind (EST)

ja paljud teised!

Vabadus
nautida

www.jazzkaar.ee

Jazzkaar 2012 piletid on müügi PILETID.EE müügipunktes ja internetis www.piletikovi.ee.
Elioni klientidele festivali piletid 20% soodsamalt! Sooduspiletid on piiratud koguses.
Jan Garbarek ja Lizz Wrighti kontsertide piletid on saadaval ka [TICKETCITY](http://www.ticketcity.ee) müügikohtades.
Jazzkaare piletinägi: 666 0030 või piletid@jazzkaar.ee

Lisa 5 Jazzkaar 2012 kommunikatsiooni- ja meediaplaan

Märts – aprill 2012

nädal	10	11	12	13	14	15	16	17	18
-------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Trükised ja välimeedia

Clearchannel									
JCD bännerid 6x3									
JCD bussipeatused									
Ahtri 6x3									
Tallinn 2011 reklaamkolmnurgad									
Plakatid A2 Piletilevi müügikohad									
käsilevi (voldik)									
käsilevi (plakat, voldik)									
käsilevi (programmiraamat)									

* käsilevi sisaldab kontsertkohti, kohvikuid, klubisid, koole, infopunkte, lennujaama, sadamat, bussijaama, saatkondi, kootööpartnereid jne jne

** lühiajaliselt enne festivali sisaldab käsilevi ka Tallinki laevu, hotelle jms

Ajalehed-ajakirjad

Eesti Päevaleht									
Postimees									
Eesti Ekspress									
Õhtuleht									
Kroonika									
Ajakiri Muusika									
Anne&Stiil									

Bännerid ja internet

Piletilevi Kuum									
Piletilevi pop-up									
Piletilevi ülemine									
Piletilevi külg									
Neti.ee, hot.ee jne									
m.delfi.ee - nutitelefonide lehel									
Üritused sisestatud*									

* Piletilevi, rada.7, kuhuminna.ee, kultuur.info, kultuuri.net, puhka.eestis.ee, jazzkaar.ee, facebook.com Jazzkaare fännileht

** Lisaks soovitud erinevates portaalides

Telereklaam

ETV									
ETV 2									
TV3									

TV6									
Kanal 11/Kanal 12									
Kanal 2									
Pervõli Baltiiski									
LED ekraanid – Solaris, Foorum									
Digimeedia ekraanid									
Talinn 2011 ekraan vabaduse v									

Raadioreklaam

ERR 4 kanalit reklaamklipid									
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Kommunikatsioon

Pressiteated									
Jazzkaar teade kliendilisti*									
Facebook Jazzkaare fännileht									
Piletilevi uudiskiri									

* Jazzkaare andmebaas hõlmab erinevaid huvigruppe nagu kliendid, koostööpartnerid, muusikud, kooliõpetajad, muusikakoolide õpilased ja õpetajad, saatkonnad, turisimifirmad jne

Piletimängud ja saated

Piletiloosid ja intervjuud ERR 4 kanalis									
Õhtujazz									
Raadio KUKU									
Hommikutelevisioon ETV									
Kultuuriuudised ETV									
Delfi									
Subboteja									

Lisa 6 Jazzkaar 2012 kajastused meedias

Aas, K. *Laura Põldvere püüab iga päev ennast ületada.* – Linnaleht. 20.04.2012.

<http://www.linnaleht.ee/?page=99&id=3425>

Allkivi, K. *Sõbrad esimest korda koos laval* – Õhtuleht, 27.04.2012. <http://www.oh tuleht.ee/474589>

Antsmaa, M. *JK: Argo Vals, üks mees kitarri ja viie bändiga.* – Jazzkaar.ee. 23.04.2012.

<http://www.jazzkaar.ee/et/home/item/jk-ueks-mees-kitarri-ja-viie-baendiga>

Erm, A. *Jazzkaar mere ääres.* – Aplaus. Kevad 2012.

Garbarek tuleb Jazzkaarele. – Postimees. 07.12.2011.

Garšnek, K. *Jazzkaar 2012: bassiässadest maailmajazzini.* – Sirp. 4. mai 2012.

http://www.sirp.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=14816:jazzkaar-2012-bassiaessadest-maailmajazzini&catid=5:muusika&Itemid=12&issue=3392

Garšnek, K. *Väike džäss Jazzkaarel.* – Eesti Päevaleht. 30.04.2012.

<http://www.epl.ee/news/kultuur/vaike-dzass-jazzkaarel.d?id=64324979>

Hämarsoo, J. *Kõva küte!* – Kroonika. 30.04.2012

Hanson, H. *Eesti köök tõmbab.* – Postimees. 10.04.2012.

<http://www.postimees.ee/803276/noorema-polve-dzassidiivat-tombab-eesti-kook/>

Hanson, R. *Džäss pakub rõõmu kõige pisematelegi.* – Tartu Postimees, 23.04.2012.

<http://www.tartupostimees.ee/817840/dzass-pakub-roomu-koige-pisematelegi/>

Heinloo, I. *Eesti jazz ja Jazzkaar* – Sirp, 4. mai 2012.

http://www.sirp.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=14817:eesti-jazz-ja-jazzkaar&catid=5:muusika&Itemid=12&issue=3392

Hiimäe, M. *Jazzkaarel uus kese.* – Äripäeva Puhkepäev. 13.04.2012.

<http://www.sekretar.ee/?PublicationId=e016a671-f29a-48af-be73-aa29c8d810e5&ref=rss>

Ingel, M. *Raul Vaigla soovitab "Jazzkaarelt" otsida ka vähem tuntuid nimesid.* – Sirp. 20.04.2012.

http://www.sirp.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=14674:raul-vaigla-soovitab-jazzkaarelt-otsida-ka-vaehem-tuntud-nimesid&catid=5:muusika&Itemid=12&issue=3390

Jazzkaar 2012 peaesinejad. – Kultuuripealinn. 09.12.2011.

Jazzkaar 2012. – Müürileht. Aprill 2012.

Jazzkaar avaldas kevadise festivali peaesinejad. – Eesti Päevaleht. 15.02.2012.

Jazzkaar ootab jazzisõpru. – Kesklinna Sõnumid. 30.03.2012.

Jazzkaar tegi teatavaks kolm tippesinejat. – Linnaleht, 09.12.2011.

Jazzkaare aeg. – Eesti Naine. Aprill 2012

Jazzkaare avab uus peaesineja. – Eesti Päevaleht. 19.04.2012.

Jazzkaare esinejad selged. – Postimees. 16.02.2012.

Jazzkaare tasuta kontserdid Kalamajas. – Linnaleht. 20.04.2012.

Kängsepp, L. *Jazzkaar brings the spring.* – InTime. Märts/aprill 2012

Kiiret pole üldse. – Anne&Stiil. Aprill 2012

Klaats, E. *Anne Erm: Väljaspool Tallinna ei kuulata ainult popmuusikat.* – Maaleht. 19.04.2012.

<http://www.maaleht.ee/news/uudised/kultuur/anne-erm-valjaspool-tallinna-ei-kuulata-ainult-popmuusikat.d?id=64274679>

Mihkelson, I. *Saksofonist Jan Garbarek mängib ja maailm on kuuldel.* – Eesti Päevaleht.

20.04.2012. <http://www.epl.ee/news/kultuur/saksofonist-jan-garbarek-mangib-ja-maailm-on-kuuldel.d?id=64280081>

Niineste, M. *Oleg Pissarenko sära Jazzkaare kohal.* – Eesti Päevaleht. 26.04.2012.

<http://www.epl.ee/news/kultuur/oleg-pissarenko-sara-jazzkaare-kohal.d?id=64309999>

Niineste, M. *Villu Veski: on hea, et mind märgati.* – Eesti Päevaleht. 26.04.2012.

<http://www.epl.ee/news/kultuur/villu-veski-on-hea-et-mind-margati.d?id=64309963>

Nõlvak, L. *Anne Erm soovitab: tule ja tee oma jazzipala.* – Postimees. 20.04.2012.

<http://uudisvoog.postimees.ee/?DATE=20120420&ID=281930>

Nordic Soundsi ja Eivori Eesti turnee. – Linnaleht. 27.04.2012

NordicSounds Arctic-Baltic Concert Express. – Aplaus. Nr. 3, kevad 2012

Osolin, O. *Kui jazz'ile valati hapet.* – Eesti Ekspress, 26.04.2012.

<http://www.ekspress.ee/news/areen/uudised/kui-jazzile-valati-hapet.d?id=64305189>

Õunamaa, O. *Mere äärde kerkiv muusikapaviljon kutsub lapsi vigurdama.* – Pealinn. 26.03.2012.

<http://pealinn.tallinn.ee/?pid=120&nid=9632&lang=5>

Põhjamaa karged meloodiad. – Äripäeva Puhkepäev. 27.04.2012

Pruul, P. *Eredamad hetked Jazzkaarel.* – Eesti Päevaleht. 30.04.2012.

<http://www.epl.ee/news/kultuur/eredamad-hetked-jazzkaarel.d?id=64324983>

Roos, K. *Jaak Sooäär peab Jazzkaare trumbiks mitmekesisust.* – Linnaleht. 20.04.2012.

<http://www.linnaleht.ee/?page=99&id=3437>

Sang, J. *Bassipidu kõige kiuste* – Postimees. 27.04.2012

Sang, J. *Maailmamuusika kohtub popiga.* – Postimees. 14.04.2012.

<http://www.elu24.ee/808128/nadala-plaat/>

Sang, J. *Muusikas on tähtis olla aus, avatud ja isiklik.* – Muusika. Nr 5 2012

Siim Aimla Aasta muusik 2011. – Aplaus. Nr. 3, kevad 2012

Tael, T. *Jazzkaare avaesineja varises laval kokku.* – Õhtuleht. 19.04.2012.

<http://www.oh tuleht.ee/473431>

Tooming, R. *Villu Veski: Džäss on võitmas oma moodsat kohta Eesti ühiskonnas.* – Õhtuleht,

26.04.2012. <http://www.oh tuleht.ee/474427>

Valme, V. *Jazzkaar uues liikuvus kodus.* – Postimees. 20.04.2012.

<http://www.postimees.ee/817586/jazzkaar-uues-liikuvus-kodus/>

Vasli, K. *President Ilves Jazzkaare kontserdist: mul pole sõnu, see oli niivõrd vapustav!.* Õhtuleht.

30.04.2012. <http://www.oh tuleht.ee/474987>

Ventsel, A. *Mali koju kätte: Amadou & Mariam.* – KesKus. Aprill 2012.

Virta, M. *Jazz by the sea.* – The Baltic Guide (inglise k). Aprill 2012

Virta, M. *Jazzia meren rannalla.* – The Baltic Guide (soome k). Aprill 2012.

<http://www.balticguide.ee/fi/www/page.php?id=826>

SUMMARY

Tallinn International Festival Jazzkaar 2012

I. Põldoja

Tallinn International Festival Jazzkaar is organized by NPO Jazzkaare Sõprade Ühing. In addition to the big festival in the spring, NPO Jazzkaare Sõprade Ühing also organizes Christmas Jazz, Winter Jazz and Autumn Jazz – altogether around 100 concerts per year. Christmas Jazz is a two-week long intimate and more serene-sounding festival during the Holidays. Winter Jazz and Autumn Jazz are concert seasons that present local artists, their new projects and intriguing musicians and bands from Europe.

Jazzkaar's main goals are offering high quality music and concert experiences as well as educating the audience. For Estonian musicians the festival has become a representation stage, where the newest and best projects are presented. The festival is organized with the help of more than 100 volunteers.

The 23rd Tallinn International Festival Jazzkaar took place from April 20th – 29th 2012 and rejoiced 14 000 listeners with more 68 concerts with performers from 16 countries. A new venue and festival center Marina Pavilion was specially built by the festival's production partner RGB Baltic, located on the Port of Tallinn grounds in the vicinity of Old Town. The keywords of this festival were new Estonian and European jazz, new venues, more active relationship with the people of Tallinn and the audience.

The aim of this paper is to introduce, analyze and systemize the organizing part of the Festival Jazzkaar 2012. In the three chapters of this paper the author introduces the organization behind the Festival, the Festival itself and in the final chapter analyzes her work and experience received from working at the Festival.

Despite a few changes in the program, the festival was a success in many ways. Firstly with the Marina Pavilion the festival found its home. Secondly the maintenance of the Marina Pavilion proved to be an educative challenge for years to come. At the 2013 Festival the organizing team made many adjustments, so one can say that Jazzkaar 2012 experience was truly valuable. Hopefully the Festival will continue to be organized in the highest artistic and organizational quality.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Ingrid Põldoja (sünnikuupäev: 15.04.1983)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose „Tallinna Rahvusvaheline Festival Jazzkaar 2012“, mille juhendaja on Marju Mäger,
 - 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
 - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 15.05.2013